

Juridisch kader zorgaanbieders

In dit factsheet lees je meer over:

Juridische- en veiligheidscontroles MedMij-deelnemers

Voordat je ICT-leverancier MedMij-deelnemer wordt, doorloopt hij de toetredingsprocedure uit het MedMij Afsprakenstelsel. Stichting MedMij voert hiervoor noodzakelijke juridische- en veiligheidscontroles bij jouw leverancier uit. Stichting MedMij controleert ook of MedMij-deelnemers de afspraken uit het afsprakenstelsel blijven naleven.

Juridische vraagstukken zorgaanbieders

Heb je als zorgaanbieder dan geen juridische vraagstukken meer? Zo simpel is het niet helaas. In dit factsheet zetten we relevante juridische informatie en wetgeving voor je op een rij. We doen dit op hoofdlijnen.

Veel wetgeving (en toezicht) is ook zonder aansluiting bij MedMij op jou als zorgaanbieder van toepassing. MedMij faciliteert namelijk alleen gegevensuitwisseling tussen zorgaanbieder en zorggebruiker via de persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO).

Relevante juridische informatie voor de zorgaanbieder

We behandelen de belangrijkste juridische zaken waarmee je als zorgaanbieder te maken hebt, wanneer er via MedMij gegevensuitwisseling plaatsvindt.

MedMij en de AVG

De Europese Verordening AVG geldt ook binnen het MedMij Afsprakenstelsel voor de verwerking van persoonsgegevens.

De essentie van deze wet is:

- Twee essentiële begrippen van de AVG zijn: ‘verwerker’ en ‘verwerkingsverantwoordelijke’. In het kader van MedMij betekenen deze begrippen:

Dat je als zorgaanbieder verwerkingsverantwoordelijk bent bij het verstrekken van gegevens aan de patiënt en bij het verwerken van gegevens die je hebt ontvangen van de patiënt. Je ICT-leverancier is hierin de verwerker.

- Je sluit als zorgaanbieder een verwerkersovereenkomst af als je een verwerker inschakelt (je ICT-leverancier) die in opdracht van en namens jou gegevens verwerkt. MedMij publiceert hiervoor een **modelverwerkersovereenkomst** in het afsprakenstelsel. Hierin wordt duidelijk waaraan je specifiek moet denken wanneer via MedMij gegevensuitwisseling plaatsvindt.
- Je bent als verwerkingsverantwoordelijke onder meer verplicht bij te houden welke persoonsgegevens en gezondheidsgegevens van zorggebruikers je verwerkt. Ook moet je die gegevens goed beveiligen tegen datalekken. De juridische consequenties van het verwerken van persoonsgegevens in relatie tot MedMij voor jou als zorgaanbieder vind je uitgebreid terug in het **juridisch kader**.

In het afsprakenstelsel vind je een compleet **overzicht** van wat beide partijen in het kader van de AVG moeten regelen. Meestal moeten beiden dit vanwege de AVG sowieso al regelen, los van MedMij.

MedMij en de WGBO (Wet op de geneeskundige behandelovereenkomst)

Deze wet ligt aan de basis van alle zorgverlening, los van aangesloten zijn op het MedMij Afsprakenstelsel.

De essentie van de wet:

- De zorggebruiker heeft recht op informatie over zijn medische situatie, hij mag zijn medisch dossier (elektronisch) inzien en hij heeft recht op privacy en geheimhouding van medische gegevens (beroepsgeheim).
- Het beroepsgeheim van zorgaanbieders is van toepassing op gegevens in het medisch dossier van de zorggebruiker, maar niet op de PGO van de zorggebruiker. Daarin bepaalt de zorggebruiker welke gezondheidsdata hij opneemt. De PGO is juridisch gezien geen medisch dossier en valt niet onder de WGBO. Daarom is het van belang zorggebruikers bewust te maken van de privacy-gevoeligheid van de gegevens in zijn PGO.
- De MedMij-afspraken maken het voor zorggebruikers mogelijk te beschikken over hun medisch-dossier gegevens in een PGO. De zorggebruiker heeft hierin de regie en moet aan jou als zorgaanbieder daarom toestemming geven voor die gegevensuitwisseling met een derde partij, in dit geval de PGO-leverancier. Veelal regelt je ICT-leveranciers dit.
- Als zorgaanbieder ben je verplicht, voordat je gegevens naar een PGO overzet (laat overzetten), om vast te stellen of de identiteit van de zorggebruiker de juiste is. Ook dit is iets dat je ICT-leverancier veelal regelt. Je blijft als zorgaanbieder echter te allen tijde eindverantwoordelijk. Daarom is het goed om te controleren of en welke maatregelen je leverancier heeft getroffen.

MedMij en de Wabvpz

Deze wet is de vervanging voor twee oudere wetten: de Wet gebruik burgerservicenummer in de zorg en de Wet cliëntenrechten bij elektronische verwerking van gegevens in de zorg.

De Wabvpz regelt:

- de rechten van zorggebruikers, met name bij het elektronisch uitwisselen van gegevens
- de zorgvuldige omgang met het burgerservicenummer (BSN). Je mag als zorgaanbieder het BSN als identificatie gebruiken. De PGO valt echter niet onder deze wet en mag het BSN niet verwerken
- de elektronische inzage van het dossier door de zorggebruiker.

Toezicht en MedMij

Het wettelijke toezicht op de gezondheidszorg in Nederland is in handen van verschillende partijen (onder meer de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), Autoriteit Persoonsgegevens (AP), Autoriteit Consument en Markt (ACM), de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Dit toezicht verandert niet wezenlijk door te gaan werken volgens het MedMij Afsprakenstelsel.

Voor gegevensuitwisseling via MedMij is wet- en regelgeving van kracht. Bovendien is er controle nodig op het naleven van de afspraken van het MedMij Afsprakenstelsel. Dit doet Stichting MedMij. Het MedMij Afsprakenstelsel betreft aanvullende afspraken op wet- en regelgeving. Deze aanvullende afspraken staan in een privaatrechtelijke overeenkomst tussen de MedMij-deelnemer (de ICT-leverancier van de zorgaanbieder en de ICT-leverancier van de PGO van de zorggebruiker) en Stichting MedMij. De MedMij Eigenaarsraad houdt hierop toezicht.

Terminologie Stichting MedMij

- Stichting MedMij onderhoudt het MedMij Afsprakenstelsel, Nictiz onderhoudt de MedMij-standaarden en uitvoeringsorganisatie VZVZ draagt zorg voor het beheer.
- Leveranciers van zowel de zorgaanbieder als de zorggebruiker: de leverancier van de zorgaanbieder heet binnen MedMij de Dienstverlener zorgaanbieder (DVZA). De leverancier van de PGO van de zorggebruiker heet binnen MedMij de Dienstverlener persoon (DVP).
- De zorgaanbieder respectievelijk zorggebruiker noemen we binnen MedMij ‘Gebruiker’. Uiteraard nemen deze gebruikers bij verschillende dienstverleners diensten af: van de DVZA respectievelijk DVP.

Tussen deze partijen bestaan verschillende rechtsrelaties. De verwerkersovereenkomst die je als zorgaanbieder sluit met jouw leverancier is daar onderdeel van.

MedMij en aansprakelijkheid

Wie in Nederland een wettelijke verplichting niet nakomt of niet zorgvuldig handelt, kan te maken krijgen met ‘aansprakelijkheid’. Denk aan het niet nakomen van wetgeving over privacy en informatiebeveiliging. Bij onzorgvuldig handelen kun je denken aan het niet juist inrichten van je processen om aan het MedMij Afsprakenstelsel te voldoen.

Binnen het MedMij Afsprakenstelsel is iedere betrokken partij aansprakelijk voor zijn eigen handelen of het nalaten van zorgvuldig handelen. Je kunt dus niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die niet door jou is veroorzaakt of die je niet is aan te rekenen.

Omdat we veel vragen over aansprakelijkheid ontvangen, zetten we de veelgestelde vragen hierover voor je op een rij.

Veelgestelde vragen van zorgaanbieders over aansprakelijkheid

- V Welke gegevens uit een PGO van een zorggebruiker neem ik op in mijn eigen dossier?**

A Een zorgaanbieder bepaalt zelf welke informatie relevant is om op te nemen in zijn of haar medisch dossier. Dit werkt hetzelfde als met de informatie van de zorggebruiker wanneer je hem of haar spreekt.
- V Ben ik verplicht om gegevens uit een PGO te gebruiken, zoals zelfmetingen of medische gegevens van een andere zorgaanbieder?**

A Nee, je bent niet verplicht deze gegevens te gebruiken. Het initiatief voor het delen van gegevens ligt bij de zorggebruiker. Er bestaat geen verplichting tot zorgaanbieders om gegevens uit de PGO te raadplegen. In het kader van ‘goed hulpverlenerschap’ dient de zorgprofessional, net als in een normaal gesprek, wel te vragen of er relevante informatie is voor het starten van een behandeling.
- V Een zorggebruiker stuurt vanuit zijn PGO gegevens naar zijn zorgaanbieder, bijvoorbeeld een overzicht van zijn metingen. Zijn zorgaanbieder verwerkt deze gegevens niet en onderneemt geen verdere actie naar zijn zorggebruiker. De zorggebruiker wordt daardoor in het ziekenhuis opgenomen. Is de zorgaanbieder aansprakelijk?**

A Op dit moment is een zorgaanbieder nog niet verplicht naar deze gegevens te kijken. Pas na beoordeling en het maken van een afweging, kan je als zorgaanbieder aansprakelijk worden gesteld. Dit is echter afhankelijk van de concrete omstandigheden van de situatie.
- V Wanneer houdt je verantwoordelijkheid over de gedeelde data op na het verstuur informatie met een gedeeltelijke?**

A Je stuurt een kopie (of een gedeeltelijke) van het medisch dossier digitaal vanuit het elektronische cliëntendossier naar de zorggebruiker. Direct na ontvangst door de zorggebruiker van de data in zijn of haar PGO, is het onderdeel van het persoonlijk dossier. Je bent niet langer verantwoordelijk voor de data zodra het in de PGO terecht is gekomen.
- V Een zorggebruiker heeft zijn medische gegevens van zijn zorgaanbieder in zijn PGO ontvangen. Deze zorggebruiker stuurt gegevens door aan anderen. Wie is dan verantwoordelijk voor deze gegevens?**

A Deze zorggebruiker is zelf verantwoordelijk voor de medische gegevens in zijn PGO en kan zelf besluiten met wie hij deze informatie deelt.

Vragen

Heb je nog vragen of wil je meer informatie? Neem dan contact op met het MedMij-loket via info@medmij.nl.